

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Kardon Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kardon László ügyvéd) által képviselt felperesnek (eredetben II. rendű felperesnek) - alperes ellen (eredetben I. rendű alperes) **kártérítés és járulékai megfizetésére kötelezés** iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság 2010. november 11-én meghozott 10.P.20.039/2009/37. számú ítélete ellen a felperes 38. és 42. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A jelen perbeli felperes (korábban II. rendű felperes) az **I. Kft.** „f.a.” volt I. rendű felperes jogutóda. Az I. rendű alperes (jelenleg alperes) 1993. január 15-től 1998. január 15-ig volt az a felperesi jogelőd társaság ügyvezetője, de őt 2000. szeptember 14-ig minden harmadik személynek, a jogelőd felperesi gazdasági társaság ügyvezetőjének kellett tekinteni. A korábbi I. rendű felperes az I. rendű alperessel szemben összesen 149.339.652 Ft kár és járulékai megfizetése iránt nyújtott be kereseti kérelmet. Állítása szerint megbízatása lejártát követően az általa megkötött szerződésekkel, és azzal a magatartással, hogy ügyvezetőként eljárva a törzstőke 1/4-et meghaladó szerződéseket kötött felhatalmazás nélkül a társaságnak kárt okozott, e kárból 31.878.000 Ft jogtalan kifizetésnek számított, 1997. december 31-ig megvolt 99.367.000 Ft-os vagyon feléléséért, valamint 1998. január 16. és 2000. szeptember 11. között 969 napra vetített 50.492.652 Ft elmaradt haszonért tartozik felelősséggel a társasággal szemben.

Az alapügyben eljáró Nógrád Megyei Bíróság a 10.P...../2005. számon folyamatban lévő ügyben 72. sorszámon hozott ítéletet és a felpereseknek az I. rendű alperessel szembeni követelést elutasította, melyet a Ptk. 339. § (1) bekezdésére, 486. § (3) bekezdésére, az 1998. évi VI. törvény 32. § (1)

bekezdésére alapították. Rögzítette ítéletében, hogy a felperes kereseti kérelme az ott perbe vont II-IX. rendű alperesekkel szemben is alaptalan. Tényállásában megállapította, hogy az I. rendű eredeti felperes felszámolás alá került, és ezen felszámolási eljárás során a felszámoló a követelést 2007. június 19-én a II. rendű felperesre engedményezte, egyben kezesi felelősségét kizárta, a követelést bizonytalan követelésként engedményezte.

Az elsőfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmét elutasította valamennyi alperessel szemben. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2008. december 2-án meghozott 9.Pf...../2008/8. sorszámú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű felperesnek az I. rendű alperessel szembeni 31.878.000 Ft és járulékai megtérítése iránt előterjesztett kereseti kérelemről hozott részében hatályon kívül helyezte, ebben a keretben az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította. A II. rendű felperes másodfokú költségét 360.000 Ft-ban állapította meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a további alperesek javára a felperest perköltség megfizetésére kötelezte.

A részítélet folytán hatályon kívül helyezett kereseti előadás tekintetében azt állapította meg az iratok tartalma alapján, hogy a verőcemarosi sóderbányánál 1998. június 10-én két zsák iratot találtak. Ennek nyomán az Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Kelet-budapesti Igazgatósága Társas Vállalkozások II. Ellenőrzési Főosztálya 2. számú Ellenőrzési Osztálya vizsgálta a felperesi jogelőd vállalkozásnál 2000. november 8. és 2001. szeptember 11. között végzett nyilvántartási kötelezettséget, könyvvezetést, és a bizonylat megőrzést. A jegyzőkönyv felvételére 2001. szeptember 11-én került sor, az ellenőrzésnél már az új ügyvezető működött közre. Az ellenőrzést vezető revizor a vizsgálati jegyzőkönyv 3. oldal 1. pontjában azt rögzítette, hogy a feltalált iratokból az **O. Kft.** részére az adózó részéről kibocsátott kiadás pénztárbizonylatok tőpéldánya szerepelt 1996-ra 25.125.000 Ft, 1997. évre pedig 34.348.000 Ft összeg mellett. Az adózó a kiadási pénztárbizonylatok tőpéldányain kívüli példányaival, továbbá az azokon hivatkozott számlákkal eredetben vagy másolatban nem rendelkezett, emiatt a revízió nem tudta megállapítani, hogy ezeken a pénztárbizonylatokon szereplő tételek a társaság 1996. és 1997. évi könyvelésében és általános forgalmi adó nyilvántartásában szerepeltek-e. Az adózó ezen kívül sem rendelkezett az **O. Kft.**-től befogadott, illetve az **O. Kft.** felé kibocsátott számlával, pénztárbizonylattal eredetben vagy másolatban. Rögzítette a másodfokú részítélet, hogy a Salgótarjáni Rendőrkapitányság 1257/....bü. számon ismeretlen tettes ellen csalás büntette és más bűncselekmények alapos gyanúja miatt eljárást kezdeményezett. Ezen eljárásban 2001. február 6-án **B.T.**, az **O. Kft.** ügyvezetőjét tanúként hallgatták meg. Jegyzőkönyvben rögzítették, hogy az **O. Kft.**-t az I. rendű alperes reklámtevékenységgel bízta meg 1996. tavaszán, és erről maximum 3 számlát állított ki az **O. Kft.** a felperesi jogelőd részére. Ezek közül mindegyik csekély összegű volt. Egyértelműen akként nyilatkozott az ügyvezető, hogy adótanácsadói, könyvvizsgálói, pénzügyi tanácsadói szolgáltatást nem nyújtott, és a felperesi jogelődtől a pénztárból összeget nem vett át. Később néhány elétárt bizonylaton nem vitatta, hogy az aláírás tőle származik. Egyes esetekben ezek a bizonylatok

informatikai szakértői díjról szóltak. A jelen perbeli alperes mindvégig akként nyilatkozott, hogy az **O. Kft.** részére maximálisan 2-3.000.000 Ft kifizetésére került sor, és ezek tényleges munkát takartak. Vitatta az APEH jegyzőkönyvben szereplő kiadási pénztárbizonylatok valódiságát.

A másodfokú bíróság ezen adatok tükrében döntött akként, hogy önmagában az a körülmény, hogy az alperes a társaság törzstőkéjének $\frac{1}{4}$ részét meghaladó szerződések jóváhagyását a taggyűlésnél nem kezdeményezte, még nem jelenti azt, hogy ezekkel a szerződésekkel a jelenlegi alperes az I. rendű felperesnek kárt okozott volna. A belső jogviszony megsértése csak abban az esetben alapozza meg az alperes kártérítési felelősségét, ha mindenegybes szerződés esetében megállapítható, hogy ezekből a szerződésekből az eredeti felperest tényleges kár érte. A kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes esetleges kárfelelőssége az **O. Kft.**-vel megkötött szerződések kapcsán a felperesi kereset korlátai között 31.878.000 Ft erejéig vizsgálendő. E körben rámutatott, hogy az APEH által elvégzett vizsgálatból arra lehet következtetni, hogy az ott számszerűsített és kiegészített tényállásban írt eredeti felperestől származó kiadási bizonylatok kerültek vizsgálatra. Arra utalt, hogy az **O. Kft.** ügyvezetőjének többször önmagában is ellentmondó tanúvallomásai az esetleges alperesi kárfelelősséget nem zárják ki.

A másodfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy amennyiben megállapítható, hogy a kiadási bizonylatok valósak, azok hamisított volta nem rögzíthető, úgy azok tényleges kiadásokat tükröznek, és ezekkel szemben az alperest terheli annak bizonyítása, hogy ezek valóságos gazdasági eseményekhez kapcsolódnak és ezek a korabeli I. rendű felperesnek kárt nem okoztak.

A megismételt eljárás során a Nógrád Megyei Bíróság 2010. november 11-én meghozott 37. sorszámú ítéletével a felperes kereseti kérelmét ismételten elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 40.000 Ft perköltséget. A részítélettel hatályon kívül helyezett részben úgy foglalt állást, lefolytatva a részletes bizonyítást, hogy a felperesi követelés alapjául megjelölt kiadási pénztárbizonylatok tőpéldányairól a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy azokat a felperes jogelődje állította ki, tehát azok a felperesi jogelőd által teljesített tényleges kiadásokat tükröznének. Az, hogy ezek a kiadási pénztárbizonylatok az adóhatósági ellenőrzésben, illetve a büntetőeljárás nyomozási szakában úgy kerültek kezelésre, mint az Invest L. Kft. által kiállított pénztárbizonylatok, ezt a következtetést azért sem gyengítik, mert nincs adat arra vonatkozóan, hogy ezek a hatóságok a kiadási pénztárbizonylatokat ebből a szempontból is megvizsgálták volna. Ezért nem lehet megállapítani, hogy az adóhatóság az ellenőrzési jegyzőkönyvben a felperesi jogelőd kiadási bizonylataként kezelt bizonylatokról milyen tények alapján állapította meg azt, hogy ezeket a felperesi jogelőd bizonylatainak kell tekinteni. De nem állapítható meg a nyomozóhatóság eljárásainak adataiból sem, hogy a nyomozóhatóság milyen tényekből vont le ilyen következtetést. Ezek alapján megalapozott az a következtetés - mutatott rá az elsőfokú bíróság -, hogy ezek a hatóságok csupán azért tekintették ezeket az

iratokat a felperesi jogelőd bizonylatainak, mert ennek a Kft.-nek, illetve jogutódjának képviselője azokat így terjesztette be. Az új eljárásban beszerzett bizonyítékok alapján tehát a bíróság nem látta megalapozottnak azt a következtetést, hogy az adóellenőrzési jegyzőkönyvben felsorolt kiadási pénztárbizonylatok igazolnák azt, hogy azokon az **O. Kft.** felé teljesített kifizetések a felperesi jogelődtől származtak, és hogy azok ténylegesen meg is valósultak volna. Mindebből azt a következtetés vonta le, hogy a felperesnek nem sikerült igazolnia azt, hogy a csatolt bizonylatok valósak, és így az alperesnek nem nyílt meg a kimentési kötelezettsége. Ezért utasította el ismételten a felperes e tárgyban előterjesztett kereseti kérelmét.

Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel. Fellebbezésében elsődlegesen arra mutatott rá, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során a másodfokú bíróság részítéletét félre értelmezte, illetve figyelmen kívül hagyta. Rámutatott, hogy mivel 2000. szeptemberig az alperes nem vitatottan de facto a felperesi társaság ügyvezetőjeként járt el, ez alatt az idő alatt tűntek el a társaság iratai, melynek megőrzéséért az alperes felelt volna. Mivel megőrzési kötelezettségét nem megfelelően látta el, így felróható magatartása miatt nem lehetett az eredeti okiratokat rendelkezésre bocsátani. Ezért rámutatott, hogy álláspontja szerint az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a becsatolt bizonylatok hamisak. Mivel ennek a kötelezettségének nem tett eleget és a felperesi álláspont szerint e bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte, ezért kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával fenntartott kereseti kérelmének megfelelő ítéleti döntés meghozatalát, és első- és másodfokú perköltsége megállapítását.

Az ellenérdekű fél az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Továbbra is állította, hogy a becsatolt pénztárbizonylatok állítása szerint nem valós gazdasági eseményeket tükröznek, és az **O. Kft.**-vel a felperesi jogelőd ügyvezetősége idején ilyen gazdasági kapcsolatban nem állt, részére pénztári kifizetéseket nem teljesített.

A megismételt eljárás során meghozott elsőfokú ítéletnek a benyújtott fellebbezés folytán nem fellebbezett rendelkezése nem volt, így azt a másodfokú bíróság a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján teljes egészében bírálta felül.

A fellebbezést a másodfokú bíróság az alábbiak szerint nem találta alaposnak:

A fellebbezés kapcsán elsődlegesen abban a kérdésben kellett állástfoglalni, hogy a megismételt eljárás során melyik félnek milyen bizonyítási kötelezettsége volt. A másodfokú bíróság a részítéletben e körben milyen jellegű megállapításokat tett, illetve ebből kifolyólag a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróságot mennyiben kötötte a másodfokú bíróság által az alapeljárás során meghozott részítéletben írt tényállás.

A Pp. 253. § (2) bekezdése szerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, a másodfokú bíróság ezt helybenhagyja, ellenkező esetben az elsőfokú bíróság

ítéletét egészben, vagy részben megváltoztatja, illetőleg közbenső ítéletet vagy részítéletet hoz.

A másodfokú bíróság a megelőző eljárásban részítéletet hozott. Részítéletével a II. rendű felperesnek az I. rendű korabeli alperessel és a további II-IX. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelme tekintetében az elsőfokú bíróság elutasító rendelkezését helybenhagyta. Egyéb vonatkozásban ugyancsak részítélettel az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására kötelezte. E vonatkozásban a másodfokú bíróság közbenső ítéletet nem hozott. Tehát az rögzíthető, hogy a Pp. 213. § (3) bekezdése mondja ki, hogyha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását ítélettel előzetesen is megállapíthatja. Ez esetben hoz a bíróság közbenső ítéletet.

Figyelemmel arra, hogy a 9.Pf...../2008/8. számú másodfokú döntés részítéletet tartalmazott, a hatályon kívül helyező rész vonatkozásában a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság csupán arra volt köteles, hogy a hatályon kívül helyezés tekintetében a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján betartsa a másodfokú bíróságnak az új eljárásra vonatkozó utasításait. Az új eljárás során ezen utasítások alapján megállapított tényeket jogosult az elsőfokú bíróság mérlegelés alá vonni, és e körben jogi álláspontját kialakítani.

A Nógrád Megyei Bíróság a megismételt eljárás során ezt tette. A rendelkezésére álló adatokból azt szűrte le, hogy bírói bizonyossággal nem állapítható meg az, hogy a becsatolt bizonylatok valós gazdasági eseményeket tükröznek. Ebből következően pedig, minthogy a kártérítés vonatkozásában a bizonyítási kötelezettség a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terheli, és e bizonyítási kötelezettségének - nem vitásan részben az alperes korabeli mulasztásai folytán - eleget tenni nem tudott. Így az alperesnek a megismételt eljárás során nem kellett bizonyítania azt, hogy az általa mindvégig vitatott gazdasági események, amennyiben megtörténtek volna, úgy az a felperes jogelődjének kárt nem okozott volna.

Mindebből az következik, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének eleget tenni nem tudott, ezért került sor a kereseti kérelem elutasítására, mely érdemi döntéssel a másodfokú bíróság a megismételt eljárás során egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes az eljárási illetéket lerőta, az alperes perköltséget nem igényelt, mindvégig személyesen járt el. Ezért a másodfokú bíróság akként rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli saját költségét.

Budapest, 2011. április 5.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Tibold Ágnes s.k.
bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: